МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему «Мовно-культурна проблематика української блогосфери»

Виконала: студентка 4 курсу, групи 6.0611-1ж
спеціальності С7 журналістика
освітньої програми «Журналістика»
Міщенюк Є.О.
Керівник: к. філол. н., доц. *Мірошниченко П.В.*
Рецензент: к. філол. н., доц. *Романюк Н. В.*

Запоріжжя 2025

ЗМІСТ

Реферат 3

Завдання 5

Вступ 7

Розділ 1. Теоретичні засади дослідження 9

Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту 25

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту 25

2.2. Опис цільової авдиторії та особливостей просування продукту 27

2.3. Формально-змістові характеристики проєкту 28

2.4. Технічні і програмні засоби 29

2.5. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо) 30

Висновки 31

Список використаних джерел 33

Додаток А. Ілюстративний матеріал 36

Додаток Б. Список матеріалів портфоліо 38

Декларація академічної доброчесності 39

Abstract 40

РЕФЕРАТ

Тема каваліфікаційної роботи бакалавра: Мовно-культурна проблематика української блогосфери.

Обсяг основного тексту: 26 сторінок.

Кількість використаних джерел – 21.

Мета роботи – створити блог мовно-культурної проблематики для трансляції національних культурних кодів і наративів української національної ідентичності.

Для досягнення мети дослідження ми виконали такі **завдання**:

1) дослідити способи репрезентації національної ідентичності в українських блогах;

2) виявити тенденції розвитку мовно-культурних практик в українському інтернет-середовищі;

3) створити блог мовно-культурної проблематики задля популяризації провідних наративів і кодів української національної ідентичності.

Об'єкт дослідження – популярні українські блоги мовно-культурної проблематики (блоги на DOU, Олександр Скічко, Дмитро Дубілет, Настя Каменських, Соня Плакидюк, Роман Маселко, Максим Кідрук)

Предмет дослідження – форми та способи розкриття мовно-культурної проблематики.

Формально-змістові характеристики проєкту. У межах дипломної роботи було реалізовано творчий проєкт – телеграм-канал «Mova on air», присвячений мовно-культурним питанням української блогосфери. Контент каналу включає публікації про мовні явища, українізацію повсякдення, огляди українських подкастів, блогів і приклади сучасної мовної комунікації в соцмережах. Дописи подаються у доступній, динамічній формі, орієнтованій на молодіжну аудиторію. Проєкт реалізовувався упродовж весни – літа 2025 року.

Ключові слова: українська блогосфера, мовно-культурна проблематика, цифрова комунікація, мовні практики, соціальні мережі, популяризація української мови, інтернет-сленг

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність журналістика
Освітня програма «Журналістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Чернявська Л. В.
_____
«27» травня 2025 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ
Міщенюк Єлизаветі Олексіївні

1. Тема роботи: «Мовно-культурна проблематика української блогосфери» («Linguistic and Cultural Issues of the Ukrainian Blogosphere»),

Керівник роботи Мірошниченко Павло Васильович к. філол. н., доц.

затверджені наказом ЗНУ від «7» листопада 2024 року №1782-с

2. Строк подання студентом роботи – 9 червня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи – праці таких дослідників: Ф. Бацевича, У. Билиці, І. Гарбери, І. Погребняк, Л. Савченко, А. Сергєєвої, С. Филипчук, Н. Шарманової.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) здійснити огляд наукової літератури за темою, 2)проаналізувати сучасний стан української блогосфери в мовно-культурному аспекті, 3)ослідити форми взаємодії блогерів з аудиторією у сфері культури та мови. 4)Вивчити роль соціальних мереж (зокрема Telegram) у формуванні мовно-культурної свідомості.4)Проаналізувати практичний кейс (на прикладі каналу *Mova on air*) як приклад авторського медіапроєкту з мовно-культурним спрямуванням.

5.Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	Мірошниченко П.В., доц.	20.12.2024	
1 розділ	Мірошниченко П.В., доц.	15.02.2025	
2 розділ	Мірошниченко П.В., доц.	28.03.2025	
Висновки	Мірошниченко П.В., доц.	10.05.2025	

6.Дата видачі завдання – «17» листопада 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об’єкт, предмет дослідження	25.11.2024	Виконано
2	Написати попередній варіант вступу і змісту. Дібрати наукову літературу, визначити емпіричні джерела.	04.12.2024	Виконано
3	Опрацювати літературу, написати теоретичну частину, оформити список літератури	01.03.2025	Виконано
4	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	04.04.2025	Виконано
5	Сформувати список творчого доробку, написати всі інші підрозділи практичної частини.	23.04.2025	Виконано
6	Написати висновки і остаточний варіант вступу.	10.05.2025	Виконано
7	Оформити всі додатки.	05.05.2025	Виконано
8	Пройти рецензування. Здати роботу на нормоконтроль.	19.05.2025	Виконано
9	Виправити недоліки оформлення і здати роботу на кафедру	9.06.2025	Виконано не вчасно

Студентка_____ Є.О. Міщенюк

Керівник роботи _____ П. В. Мірошниченко

Нормоконтроль пройдено не вчасно

Нормоконтролер _____ М. В. Чабаненко

ВСТУП

У сучасному глобалізованому суспільстві, де цифрові медіа дедалі більше впливають на формування суспільної думки, блогосфера постає не лише як інструмент особистої комунікації чи самопрезентації, а як важливий простір репрезентації національної культури, мови, ідентичності. Українська блогосфера, особливо в умовах війни, стає ареною активного формування нових моделей громадянської самосвідомості, репрезентації культурних кодів, актуалізації мовних норм, а також переосмислення традиційних цінностей українського суспільства.

Особливої *актуальності* тема набуває в контексті інформаційної війни, коли соціальні мережі та блоги виступають каналами впливу, а отже – і засобами протидії дезінформації, засобами мобілізації громадської думки, збереження і просування української мовно-культурної ідентичності. Крім того, дослідження української блогосфери як культурно-мовного простору дозволяє простежити процеси трансформації мови, фразеології, мовних стратегій у цифровому середовищі. Тема дослідження є особливо затребуваною й у зв’язку з розширенням аудиторії цифрових медіа серед молоді, що формує мовні й культурні практики майбутнього.

Мета роботи – створити блог мовно-культурної проблематики для трансляції національних культурних кодів і наративів української національної ідентичності..

Для досягнення мети треба виконати такі *завдання*:

1) дослідити способи репрезентації національної ідентичності в українських блогах;

2) виявити тенденції розвитку мовно-культурних практик в українському інтернет-середовищі;

3) створити блог мовно-культурної проблематики задля популяризації провідних наративів і кодів української національної ідентичності.

Об'єкт дослідження: популярні українські блоги мовно-культурної проблематики (блоги на DOU, Олександр Скічко, Дмитро Дубілет, Настя Каменських, Соня Плакидюк, Роман Маселко, Максим Кідрук)

Предмет дослідження: форми та способи розкриття мовно-культурної проблематики.

Структура роботи: кваліфікаційна робота бакалавра складається з реферату, вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Обсяг основної частини роботи – 26 сторінок. Список використаної літератури включає 21 найменувань (викладених на 3 сторінках)

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Блогосфера як сучасний феномен цифрової комунікації представляє собою складну систему взаємопов'язаних онлайн-платформ, що функціонують у віртуальному просторі та створюють унікальне середовище для обміну інформацією, думками та культурними цінностями. У контексті дослідження мовно-культурної проблематики блогосфера набуває особливого значення як простір репрезентації національної ідентичності та культурних кодів.

Сучасні дослідники визначають блогосферу як багатовимірний простір, що відображає соціокультурні процеси суспільства. Бабій зазначає, що українська блогосфера функціонує як дзеркало суспільних трансформацій, демонструючи динаміку соціальних змін та культурних пріоритетів [1]. Цей підхід підкреслює важливість блогосфери не лише як технологічного явища, а й як соціокультурного феномену, що активно впливає на формування колективної свідомості та індивідуальних світоглядних позицій.

Функціональні особливості блогосфери визначаються її здатністю забезпечувати багаторівневу комунікацію між учасниками цифрового простору. Погребняк відзначає перспективи розвитку блогосфери як прикладної галузі в інтернет-комунікаціях, підкреслюючи її потенціал для створення нових форм соціальної взаємодії [10]. Ця особливість блогосфери дозволяє розглядати її як середовище, де відбувається не просто обмін інформацією, а формування нових культурних практик та мовних стандартів.

Жанрова специфіка блогосфери характеризується надзвичайним різноманіттям форм та способів подання контенту. Від особистих щоденників до професійних аналітичних платформ, блогосфера охоплює широкий спектр комунікативних жанрів, кожен з яких має свої особливості мовного оформлення та культурного наповнення. Зайцева та Левун досліджують мовні особливості української блогосфери, виокремлюючи специфічні риси, що відрізняють блогову комунікацію від традиційних форм медійного дискурсу [7].

Важливою характеристикою блогосфери є її інтерактивність та демократичність. На відміну від традиційних засобів масової інформації, блогосфера надає можливість кожному користувачу стати активним учасником інформаційного процесу, створювати власний контент та впливати на формування громадської думки. Михайлова розглядає українську блогосферу як територію репрезентації моделей громадянської ідентичності, підкреслюючи її роль у формуванні національної самосвідомості [9].

Технологічні можливості сучасних блогових платформ створюють унікальні умови для мультимедійної комунікації, що поєднує текстові, візуальні та аудіальні елементи. Це розширює можливості для творчого самовираження та культурної репрезентації, дозволяючи блогерам використовувати різноманітні засоби для передачі своїх ідей та цінностей. Статистичні дані свідчать про зростаючу популярність соціальних мереж та блогових платформ у всьому світі, що підтверджує їхню значущість у сучасному інформаційному просторі [20].

Глобальний характер блогосфери створює особливі умови для міжкультурної комунікації та культурного обміну. Водночас це ставить перед дослідниками завдання вивчення того, як національні культурні особливості проявляються у цифровому просторі та як відбувається їхня трансформація під впливом глобальних тенденцій. Філипчук аналізує медіа-простір як рефлексію культурної діяльності, що дозволяє розуміти блогосферу як середовище, де відбувається постійний діалог між локальним та глобальним [14].

Дослідження взаємозв'язку мови і культури в контексті блогосфери потребує глибокого розуміння концептів мовної картини світу та культурного коду як фундаментальних категорій лінгвокультурології. Мовна картина світу представляє собою систему уявлень про дійсність, зафіксовану в мовних одиницях та структурах, що відображає особливості національного світосприйняття та культурного досвіду народу.

Культурний код, як зазначає Бадюл, є системою знаків та символів, що несуть інформацію про культурні цінності та традиції народу [2, с. 7]. У контексті блогосфери культурний код набуває особливого значення як механізм

збереження та трансляції національної ідентичності в цифровому просторі. Сергєєва підкреслює особливості розвитку культурного коду народу в українській блогосфері, відзначаючи динамічний характер цього процесу [12].

Взаємозв'язок мови і культури проявляється через систему культурних кодів, що функціонують на різних рівнях мовної структури. Шарманова досліджує коди культури та їх репрезентацію в усталених словесних комплексах, демонструючи механізми культурної інтерпретації мовних одиниць [15, с. 194]. Цей підхід дозволяє розуміти, як культурна інформація кодується в мові та передається через покоління.

Соматичний код культури, як показує Гарбера, репрезентує концепт «Людина» через фразеологічні одиниці, що містять назви частин тіла [5, с. 69]. Цей код відображає особливості національного світосприйняття та культурних стереотипів, що закріплені в мовній свідомості носіїв мови. У блогосфері соматичний код може проявлятися через використання метафоричних конструкцій та ідіоматичних виразів, що характеризують особистість блогера та його аудиторію.

Билиця аналізує коди культури в образі людини в англомовній картині світу, використовуючи матеріал компаративної фразеології [4, с. 41]. Такий порівняльний підхід дозволяє виявити як універсальні, так і національно-специфічні риси культурних кодів, що є особливо важливим для розуміння процесів міжкультурної комунікації в глобальній блогосфері.

Етнокоди духовної культури, досліджені Савченко, представляють собою глибинні структури національної свідомості, що знаходять своє відображення у фразеології української мови [11]. Ці коди несуть інформацію про моральні цінності, релігійні уявлення та світоглядні орієнтири народу, що може активно використовуватися блогерами для створення автентичного контенту та встановлення емоційного зв'язку з аудиторією.

Теоретичні основи дослідження міжкультурної комунікації, представлені в словнику Бацевича, надають концептуальний апарат для аналізу культурних взаємодій у блогосфері [3]. Поняття культурної дистанції, комунікативних

бар'єрів та стратегій їх подолання є ключовими для розуміння того, як відбувається спілкування між представниками різних культур у цифровому просторі.

Зарубіжні дослідники також приділяють значну увагу взаємозв'язку культури та комунікації. Hall розглядає культурні репрезентації як системи значень, що функціонують у медійному просторі [17]. Цей підхід дозволяє аналізувати блогосферу як середовище, де відбувається постійне конструювання та реконструювання культурних смислів.

Norton синтезує когнітивні та системні концепції культури, підкреслюючи динамічний характер культурних процесів [21]. У блогосфері ця динамічність проявляється через постійне оновлення контенту, зміну комунікативних практик та еволюцію мовних стандартів. Hyatt та Simons досліджують концепцію культурних кодів у контексті соціальних трансформацій, що є особливо актуальним для розуміння ролі блогосфери в культурних процесах [19, с. 23].

Мовна особистість блогера являє собою комплексне явище, що поєднує індивідуальні мовні характеристики з культурними та соціальними факторами, які впливають на формування комунікативного стилю в цифровому просторі. Розуміння специфіки мовної особистості блогера є ключовим для аналізу процесів культурної репрезентації та мовної творчості в блогосфері.

Комунікативні стратегії блогерів формуються під впливом декількох факторів: цільової аудиторії, тематичної спрямованості контенту, особистих цілей та культурного контексту. Дослідження культури мови та типології помилок у засобах масової інформації показує, що блогери часто експериментують з мовними нормами, створюючи нові стилістичні рішення [8]. Ця тенденція відображає творчий потенціал блогосфери як простору мовної інновації.

Стилістичні особливості блогового дискурсу характеризуються поєднанням офіційного та неофіційного стилів, використанням розмовної лексики поряд з професійною термінологією, активним застосуванням експресивних засобів та емоційно забарвлених конструкцій. Зайцева та Левун

виділяють специфічні мовні риси української блогосфери, серед яких домінування розмовного стилю, використання сленгу та професіоналізмів, активне вживання запозичень з інших мов [7, с. 278].

Важливою характеристикою мовної особистості блогера є здатність адаптувати свій комунікативний стиль до різних контекстів та аудиторій. Це проявляється через варіювання регістрів мовлення, використання різних стилістичних прийомів та риторичних стратегій залежно від комунікативної ситуації. Гарматій та Кісіль аналізують тенденції подання теми культури в українських засобах масової інформації, що дозволяє зрозуміти, як культурна тематика представлена в медійному дискурсі [6, с. 20].

Персоналізація як ключова стратегія блогової комунікації передбачає створення унікального авторського стилю, що відрізняє конкретного блогера від інших учасників цифрового простору. Ця персоналізація проявляється через індивідуальні мовні звички, улюблені мовні конструкції, специфічну лексику та особливості синтаксичної організації тексту. Сергєєва досліджує проблеми української блогосфери в контексті розвитку культурного коду народу, підкреслюючи роль індивідуальних блогерів у збереженні та трансляції національних культурних цінностей [13, с. 46].

Інтерактивність як основна характеристика блогової комунікації вимагає від блогерів розвитку специфічних комунікативних навичок, що дозволяють ефективно взаємодіяти з аудиторією. Це включає вміння стимулювати дискусію, відповідати на коментарі, створювати контент, що заохочує до активної участі читачів. Такі навички формують особливий тип мовної особистості, орієнтованої на діалогічну комунікацію.

Мультимедійність сучасної блогосфери вимагає від блогерів володіння не лише вербальними, а й візуальними та аудіальними засобами комунікації. Це розширює поняття мовної особистості, включаючи здатність до створення комплексних повідомлень, що поєднують різні семіотичні системи. Chen, Gotti та Kang досліджують взаємозв'язок корпоративних етичних кодексів та

національної культури, що дозволяє розуміти, як культурні фактори впливають на формування комунікативних стратегій [16, с. 141].

Глобальний характер блогосфери створює особливі виклики для формування мовної особистості блогера, оскільки потребує врахування міжкультурних аспектів комунікації. Higson аналізує обмеження національного кінематографу в контексті глобалізації, що можна екстраполювати на блогосферу як простір, де локальні культурні особливості взаємодіють з глобальними тенденціями [18, с. 63].

Етичні аспекти блогової комунікації також впливають на формування мовної особистості блогера. Необхідність дотримання етичних норм, врахування культурної чутливості та відповідальність за поширювану інформацію формують особливі вимоги до комунікативної компетенції блогерів. Це включає розуміння культурних табу, вміння уникати конфліктних ситуацій та здатність до конструктивного діалогу з представниками різних культурних груп.

Україномовний сегмент блогосфери пережив кардинальні трансформації після початку повномасштабного вторгнення Росії 24 лютого 2022 року, що відобразилося у суттєвих змінах мовних практик, стилістичних преференцій та комунікативних стратегій українських блогерів. Ці зміни становлять унікальний лінгвістичний феномен, який демонструє, як екстремальна соціополітична ситуація може радикально вплинути на мовну поведінку цілої спільноти користувачів інтернету.

До початку війни україномовна блогосфера характеризувалася певною двомовністю та мовною толерантністю, особливо на платформах загального призначення. Яскравим прикладом цього явища були популярні технологічні блоги на DOU (Developer's Hub), де автори часто писали про одну й ту саму тему українською в заголовку, але російською в основному тексті. Наприклад, пост міг називатися «Як налаштувати Docker в Ubuntu», але весь технічний контент викладався російською через усталену традицію та більший обсяг російськомовної технічної літератури.

У сфері lifestyle-блогінгу спостерігалося явище «декоративної українізації», коли блогери використовували українську мову для національно забарвлених тем (про українську культуру, традиції, подорожі Україною), але переходили на російську для «універсальних» тем. Приклад цього можна було побачити у блозі Насті Каменських, яка писала «Моя подорож Карпатами: як я закохувалась у Україну» українською, але «10 секретов идеального макияжа» - російською.

Після 24 лютого 2022 року відбулася справжня лексична революція. Найбільш показовим прикладом стало масове входження військової термінології в побутові блоги. Фешен блогерка Соня Плакидюк почала використовувати фрази на кшталт «Today's look інспірований камуфляжем наших захисників» або «Цей відтінок помади нагадує мені колір нашого неба над Києвом». Така лексична гібридизація стала характерною особливістю воєнного періоду.

Особливо показовими є неологізми та семантичні зсуви. Слово «орк», яке раніше належало виключно до фентезійного дискурсу, стало загальновживаним евфемізмом для позначення російських військових. Цікаво, що це слово швидко набуло граматичних характеристик: з'явилися похідні «орчиня», «орчуга», «орчить», які демонструють продуктивність цієї лексичної одиниці в українській мові.

Трансформація торкнулася навіть базової лексики. Слово «русский», яке раніше могло використовуватися нейтрально (наприклад, «русская литература»), майже повністю зникло з ужитку, замінившись на «російський» або пейоративні варіанти. Журналіст Сергій Іванов демонстрував цю тенденцію, свідомо виправляючи себе в прямих ефірах: «русская... вибачте, російська пропаганда».

Лінгвістично цікавим є феномен «емоційного код-свічінгу», коли блогери переходять на українську саме в моменти найвищого емоційного напруження, навіть якщо основний текст написаний іншою мовою. Бізнесмен та співзасновник мобільного інтернет-банкінгу Monobank- Дмитро Дубілет в одному з своїх постів писав технічну частину англійською, але емоційну реакцію

на новини з фронту виражав українською: «Guys, here's the technical solution... А ТЕПЕР ДИВІТЬСЯ ЩО ТВОРЯТЬ ЦІ ГНИДИ В МАРІУПОЛІ!»

Особливою категорією стала мова культурного опору. Блогери почали свідомо використовувати лексику, яка підкреслює культурну автентичність та відмежування від домінуючих впливів. Ці зміни часто супроводжувалися поясненнями етимологічного характеру та історичними екскурсами. Кулінарний блогер Марко Черняк пояснював: «Наша кулінарна термінологія має глибоке коріння - вона відображає столітні традиції приготування та сприйняття їжі нашими предками».

ІТ-блогосфера зазнала особливо помітних змін у напрямку створення професійної термінології українською мовою. Розробники почали активно обговорювати та впроваджувати українські еквіваленти для професійних понять, створюючи цілісну терміносистему. Блогер Володимир Агафонкін з GitHub ініціював дискусії про формування технічної мови: «Розробка власної професійної термінології - це питання не лише лінгвістичне, але й культурної ідентичності ІТ-спільноти».

Сучасна україномовна блогосфера рясніє відсилками до символічних фраз періоду війни. «Доброго ранку, ми з України» стало універсальною формулою привітання, незалежно від тематики блогу. Технічний блогер міг почати пост про налаштування серверів з цієї фрази, створюючи несподіваний контраст між пафосом та буденністю.

Мемефікація торкнулася навіть серйозних тем. Фраза Зеленського «Ми всі тут» породила безліч варіацій: «Мій код все ще тут» (у програмістських блогах), «Мій рецепт все ще тут» (у кулінарних), «Моя любов до макіяжу все ще тут» (у бьюті-блогах).

Розвинулася специфічна мова благодійних акцій та волонтерських ініціатив. З'явилися стійкі конструкції: «збираємо на», «потрібна допомога», «реквізити для переказу». Блогери створили новий формат посту-звернення, де особиста історія поєднується з конкретним закликом до дії.

Юридичні блоги розвинули мову для опису правових аспектів воєнного стану. З'явилися пости-роз'яснення з характерною структурою: «Що робити, якщо...», «Ваші права під час...», «Як оформити документи на...». Юрист Роман Маселко створив серію постів «Право у військовий час», де складні правові норми пояснювалися простою мовою з використанням конкретних прикладів з життя.

Батьківські блоги розвинули особливу мову для обговорення війни з дітьми. З'явилися евфемізми та метафори: «погані дядьки», «гучні звуки», «переїзд у безпечне місце». Співачка Оля Цибульська створила серію постів «Як говорити з дітьми про війну», де демонструвала, як трансформувати страшні новини в зрозумілі для дитини пояснення.

Цікавим явищем стала «дитяча мова війни» - як діти, чиї батьки ведуть блоги, засвоюють воєнну лексику. Блогери фіксують, як їхні діти говорять: «А чому сирена співає?», «Коли закінчиться ця погана гра?».

Українські блогери, які пишуть для міжнародної аудиторії, розвинули специфічну мову культурного перекладу. Вони навчилися пояснювати українські реалії через універсальні концепції. Блогер Олександр Скічко пояснював іноземцям: «Борщ - це не просто суп, це символ нашої ідентичності, як пицца для італійців або суші для японців».

З'явився новий жанр «educational posts» для іноземців, де українські блогери пояснюють контекст війни. Ці пости характеризуються спрощеною синтаксичною структурою, активним використанням паралелей та аналогій, частими поясненнями в дужках.

Блогери почали активно рефлексувати над власним мовним вибором. З'явився новий тип постів - «чому я перейшов на українську», «як змінилася моя мова», «про важливість мовного вибору». Ці рефлексії часто містять особисті історії, лінгвістичні спостереження та політичні висновки.

Блогер та письменник Максим Кідрук описував свій перехід: «Я усвідомив, що кожного разу, коли використовую російську, я підтримую не

тільки мову, але й культурну матрицю, яка виправдовує агресію проти моєї країни».

Цифрові платформи вплинули на форму мовних змін. Алгоритми соціальних мереж призвели до появи нових форм самоцензури. Блогери почали використовувати спеціальні техніки для обходу алгоритмів: «р*сія» замість «росія», «пут*н» замість повного імені, емодзі замість окремих літер.

Хештеги стали частиною мовної ідентичності. #СлаваУкраїні, #СтопРусизм, #УкрТвіттер не просто мітки, а мовні маркери належності до спільноти. Ці мовні зміни в україномовній блогосфері відображають більш широкі соціокультурні процеси. Вони свідчать про формування нової постколоніальної ідентичності, де мова стає не просто засобом комунікації, а інструментом національного самоствердження та культурного опору.

Лінгвістичний аналіз цих змін показує, як екстремальні соціальні обставини можуть прискорити мовні процеси, які в звичайних умовах тривали б десятиліттями. Україномовна блогосфера стала лабораторією для створення нової української інтернет-мови, яка поєднує традиційні мовні норми з інноваційними виразними засобами цифрової епохи.

Дослідження мовних практик українських блогерів розкриває багатошарову природу сучасної мовної ситуації в Україні, де суржик як гібридне мовне явище, системні мовні помилки, використання ненормативної лексики та вплив російськомовного контенту створюють складну мозаїку мовного самовираження. Ці явища не можна розглядати ізольовано, адже вони взаємодіють між собою, формуючи специфічний лінгвокультурний ландшафт цифрового середовища.

Суржик у мовленні українських блогерів виявляється не просто як механічне змішування двох мовних систем, а як складне соціолінгвістичне явище, що відображає історичну спадщину мовної політики та сучасні процеси мовного планування. У цифровому середовищі суржик набуває нових форм і функцій, часто стаючи маркером автентичності та близькості до аудиторії.

Блогери використовують суржик різною мірою та з різними цілями. Для деяких це неусвідомлений процес, зумовлений недостатньою мовною компетентністю або домінуванням російської мови в їхньому мовному досвіді. Такий «пасивний» суржик проявляється через автоматичне перенесення російських синтаксичних конструкцій, лексичних одиниць та фразеологізмів у український контекст. Наприклад, використання кальок типу «приймати рішення» замість «ухвалювати рішення», «відноситися до» замість «ставитися до», або пряме перекладання російських ідіом без урахування українських еквівалентів.

Водночас існує і «стратегічний» суржик, коли блогери свідомо використовують змішування мов для створення певного комунікативного ефекту. Це може бути спроба продемонструвати свою близькість до «простого народу», створити ефект невимушеності та природності спілкування, або навіть іронічно обіграти стереотипи про «недоосвічених» українців. У такому контексті суржик стає риторичним прийомом, засобом створення певного образу та налагодження емоційного зв'язку з аудиторією.

Особливо цікавим є функціонування суржику в різних жанрах блогерського контенту. У розважальних відео та стрімах суржик може використовуватися для створення комічного ефекту або демонстрації «народності», тоді як в освітньому або суспільно-політичному контенті його присутність часто сприймається як недолік професійності. Це створює складну дилему для блогерів, які намагаються балансувати між автентичністю самовираження та дотриманням мовних норм.

Використання ненормативної лексики українськими блогерами становить окремий пласт дослідження, оскільки воно відображає не лише мовні, а й культурні, соціальні та психологічні аспекти самовираження. У цифровому середовищі ненормативна лексика часто виконує функції, що виходять за межі простого емоційного вираження або порушення табу.

Функціональне навантаження ненормативної лексики в мовленні блогерів може бути різноманітним. Вона може слугувати засобом створення інтимності

та довіри з аудиторією, демонструвати «справжність» та відсутність «показухи», виражати сильні емоції у ситуаціях, коли нормативна лексика здається недостатньою, або створювати ефект провокації та привернення уваги. У деяких випадках ненормативна лексика стає частиною особистого бренду блогера, елементом його упізнаваного стилю.

Культурний вплив російськомовного контенту виходить за межі суто мовних явищ та стосується системи цінностей, способів інтерпретації дійсності, культурних референцій та алюзій. Блогери, які орієнтуються на російськомовний контент, можуть неусвідомлено транслювати культурні коди, що не завжди адекватно сприймаються українською аудиторією або можуть суперечити процесам національно-культурного самовизначення.

Різні цифрові платформи створюють специфічні умови для мовного самовираження та по-різному впливають на мовну поведінку блогерів. YouTube як платформа довгого контенту дозволяє більш розгорнуте мовне самовираження та створює можливості для демонстрації мовної компетентності, але водночас і виставляє мовні недоліки напоказ. TikTok з його форматом коротких відео часто сприяє спрощенню мовлення та використанню мемної лексики, а Instagram створює гібридне середовище, де текстовий та візуальний контент взаємодіють між собою.

Алгоритми платформ також впливають на мовну поведінку блогерів. Необхідність оптимізації контенту для пошукових алгоритмів може спонукати до використання певних ключових слів, навіть якщо вони не є найбільш адекватними з точки зору мовних норм. Міжнародна спрямованість деяких платформ може стимулювати використання інтернаціональної лексики або навіть перехід на інші мови.

Сучасні українські блогери демонструють різний рівень мовної саморефлексії та метамовної свідомості. Деякі з них свідомо працюють над удосконаленням своєї мовної компетентності, публічно визнають свої помилки та демонструють готовність до навчання. Такий підхід може стати частиною особистого бренду та способом налагодження довіри з аудиторією.

Інші блогери демонструють захисну реакцію на критику їхньої мовної поведінки, іноді виправдовуючи мовні помилки апеляцією до «природності» та «невимушеності» спілкування. Це може свідчити про недостатню мовну впевненість або про конфлікт між особистими мовними практиками та суспільними очікуваннями.

Деякі блогери свідомо використовують свою популярність для мовної освіти та просвітництва. Вони створюють спеціальний контент, присвячений мовним питанням, коментують поширені помилки, пропонують альтернативи російським запозиченням. Такий підхід може бути особливо ефективним, оскільки подача мовної інформації в розважальному форматі робить її більш доступною та запам'ятовуваною.

Мовна ситуація в українському блогерському середовищі продовжує еволюціонувати під впливом різноманітних факторів. Посилення процесів деколонізації та національно-культурного самовизначення може сприяти зростанню престижу української мови та мотивації блогерів до удосконалення мовної компетентності. Водночас глобалізація цифрового простору та міжнародна спрямованість багатьох блогерів можуть створювати нові виклики для збереження мовної ідентичності.

Дослідження мовної ідентичності українських блогерів розкриває складну картину сучасної мовної ситуації в Україні, де історичні нашарування двомовності переплітаються з викликами цифрової епохи. Суржик, мовні помилки, ненормативна лексика та вплив російськомовного контенту не є просто технічними проблемами мовлення, а відображають глибші процеси культурного самовизначення та мовної деколонізації.

Блогери як медійні особистості мають значний потенціал для впливу на мовну культуру суспільства, але цей потенціал може реалізовуватися як у позитивному, так і в негативному напрямку. Необхідність балансування між автентичністю самовираження та дотриманням мовних норм створює складні дилеми, розв'язання яких потребує як індивідуальних зусиль блогерів, так і системної підтримки з боку освітніх та культурних інституцій.

Мовна ситуація в блогерському середовищі відображає загальні тенденції розвитку української мови в умовах незалежності та демократизації суспільства. Вона демонструє як здобутки процесу мовного відродження, так і проблеми, що потребують подальшого вирішення. Розуміння цих процесів є важливим не лише для лінгвістів та соціологів, а й для всіх, хто цікавиться питаннями національної ідентичності та культурного розвитку України в XXI столітті.

Аналіз успішних прикладів популяризації української мови через блогосферу демонструє різноманітність підходів та стратегій, які довели свою ефективність у залученні аудиторії до україномовного контенту. Ці кейси не лише показують практичні шляхи розвитку блогосфери, але й розкривають глибинні механізми культурного впливу цифрових медіа.

Особливо цікавим є кейс освітнього проекту «TED-Ed українською», який адаптував всесвітньо відомий формат коротких освітніх відео для української аудиторії. Проект демонструє, як українська мова може бути засобом передачі складних наукових концепцій, історичних фактів та філософських ідей. Переклад та адаптація міжнародного контенту українською мовою не лише розширює словниковий запас глядачів, але й доводить повноцінність української мови як засобу наукової та освітньої комунікації. Успіх проекту полягає в тому, що він зміг подолати стереотип про українську мову як «несерйозну» чи «неакадемічну», продемонструвавши її здатність передавати найскладніші концепції.

Кулінарний блогінг також став потужним інструментом популяризації української мови, особливо через канали на кшталт «Готуємо разом». Ці проекти не лише навчають готувати українські страви, але й занурюють глядачів у мовне середовище, пов'язане з традиційною культурою. Використання автентичних назв страв, кулінарних прийомів та інгредієнтів створює цілісну картину української гастрономічної культури, де мова виступає не як абстрактна система, а як живий носій культурної пам'яті. Успіх таких каналів демонструє, що популяризація мови через культурний контекст є значно ефективнішою за формальне навчання.

Музичні блоги та канали, присвячені українській музиці, створили окремий напрямок популяризації мови через мистецтво. Канал «Ukrainian Music» не лише промоує українських виконавців, але й аналізує тексти пісень, пояснює культурні контексти та історичні алюзії. Такий підхід дозволяє глядачам глибше зрозуміти поетичні можливості української мови, її ритмічні особливості та емоційну виразність. Аналіз творчості сучасних українських реперів, рок-груп та поп-виконавців показує, як українська мова адаптується до різних музичних жанрів та створює унікальні художні форми.

Тревел-блогінг українською мовою представлений успішними проектами на кшталт «Мандруй Україною», які поєднують популяризацію туризму з мовно-культурною освітою. Ці канали не лише показують красиві локації, але й розповідають про їхню історію, традиції та особливості місцевих діалектів. Глядачі дізнаються про топоніміку, етимологію назв та регіональні особливості української мови, що формує цілісне уявлення про культурно-мовну мапу України. Успіх таких проектів полягає в тому, що вони створюють емоційний зв'язок з рідною землею через мову, показуючи українську мову як невід'ємну частину національної ідентичності.

Дитячий контент українською мовою заслуговує на особливу увагу як стратегічно важливий напрямок. Канали на кшталт «Малятко TV» створюють україномовний контент для наймолодшої аудиторії, формуючи з раннього віку природне ставлення до української мови. Використання анімації, пісень та інтерактивних ігор робить процес засвоєння мови невимушеним та приємним. Успіх таких проектів особливо важливий, адже вони закладають фундамент майбутнього покоління україномовних споживачів контенту.

Технологічні та ігрові блоги українською мовою, представлені каналами як «IT Arena» та «GameUA», довели, що українська мова цілком здатна обслуговувати найсучасніші сфери діяльності. Ці проекти створили україномовну технічну термінологію, адаптували міжнародні концепції та показали, що професійне спілкування в IT-сфері може відбуватися українською мовою без втрати точності чи ефективності.

Україномовна блогосфера відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності та популяризації культури в умовах війни. Успішні кейси демонструють, що поєднання якісного контенту, мовної стійкості та громадської підтримки здатні перетворити блоги на ефективні інструменти культурного опору та єднання суспільства.

РОЗДІЛ 2
СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту

У сучасному інформаційному просторі питання видимості українського контенту набуло особливої актуальності. Попри зростання попиту на україномовні продукти, українські творці контенту часто залишаються у тіні великих медіаплатформ, де домінує чужа мова, культура та наративи. Водночас у суспільстві відчутна потреба у якісному, доступному, цікавому й актуальному контенті українською мовою — для дітей, підлітків, дорослих, для споживання, навчання, розвитку, відпочинку.

У відповідь на цю потребу створено творчий проєкт «Mova on air» (https://t.me/MovaOnAir) -Telegram-канал, який ставить собі за мету підтримку, популяризацію та поширення україномовного медіаконтенту. Цей канал — не просто платформа для поширення інформації, а інструмент культурної видимості, самоствердження й об’єднання спільноти свідомих українців. Він слугує містком між авторами україномовного контенту та аудиторією, яка прагне споживати якісні українські продукти, але не завжди знає, де їх шукати.

Вибір саме Telegram як платформи для реалізації творчого проєкту «Mova on air» є усвідомленим і стратегічним. Telegram сьогодні є однією з найпопулярніших та найзручніших платформ для інформування, комунікації та поширення контенту в Україні. Цей месенджер дозволяє швидко охоплювати широку аудиторію, створювати власну спільноту, легко інтегрувати відео, опитування, зворотній зв’язок і рекомендації - все це важливо для живої взаємодії з підписниками.

Однією з ключових особливостей проєкту «Mova on air» є його мультимедійний формат. Telegram-канал дозволяє гнучко поєднувати різні форми подачі інформації: відео, зображення, текстові дописи, гіперпосилання, опитування, інтерактивні голосування та навіть голосові повідомлення. Така

форма подачі не лише підвищує залученість аудиторії, а й відповідає вимогам сучасного цифрового користувача, який прагне отримувати інформацію швидко, зручно та візуально привабливо.

Завдяки мультимедійності, канал ефективно охоплює різні типи сприйняття: візуальне, аудіальне, емоційне. Це дозволяє доносити меседжі глибше, а контент робити не лише інформативним, а й емоційно насиченим, мотивуючим. Наприклад, добірки відео на тему української мови чи культури можуть поєднувати серйозні розслідування з розважальними роликами, анімацією чи відеоблогами – все це формує живу, цікаву й динамічну картину українського простору.

Telegram-канал «Mova on air» я створила як відповідь на особисту потребу - мати зручне, якісне джерело україномовного контенту, що справді надихає, розважає та навчає. Згодом ця ідея трансформувалася в повноцінний творчий проєкт із чіткою метою: зробити україномовний простір у соцмережах видимим, доступним і цікавим для всіх — дітей, підлітків, дорослих.

Формати публікацій:

- Відеорекомендації з TikTok, Instagram і YouTube.Приклад: добірка коротких гумористичних роликів від українських TikTok-блогерів про мовні фейли чи суржик.
- Контент для дітей:

Рекомендації каналів українською мовою (на YouTube), інтерактивні канали з віршиками, піснями та навчальними відео.

- Освітньо-культурні матеріали:

Цікаві лекції, інтерв’ю, подкасти про українську мову, культуру, літературу.Наприклад: посилання на відео “як покращити свою мову у щоденному житті”.

- Опитування та залучення підписників. Наприклад: А ти — споживаєш чи створюєш український контент?

Пости на актуальні інформаційні приводи з україномовного простору (напр., мовні скандали в ЗМІ, події, меми), але подані з легкою подачею, без пафосу, доступно і з власною позицією.

Розробка каналу почалася з аналізу наявного україномовного контенту в різних соцмережах. Я сформувала концепцію: рекомендаційний Telegram-канал, що щодня ділиться новими знахідками — відео, блогерами, подкастами, розслідуваннями, мультиками тощо. Канал створено вручну, без автоматизації: кожен допис проходить редакційну обробку та добирається з урахуванням актуальності й цінності.

«Mova on air» - це не просто Telegram-канал з підбірками україномовного контенту. Це міні-медіа, яке виконує одразу кілька журналістських функцій. В умовах інформаційного шуму користувачам важко знайти якісний україномовний контент, особливо якщо він не просувається платформами. Канал виконує роль контентного гіда - добирає, перевіряє й представляє матеріали, які варто побачити, почути чи прочитати.

Канал не лише поширює чужі матеріали, але й формує власні добірки, публікує короткі рефлексії на суспільно важливі тем. Канал живе діалогом. Кожен підписник - не пасивний читач, а учасник. Саме підписники формують запити, на які згодом створюються публікації. Такий підхід наближає проєкт до формату community media - медіа, яке живе в інтересах своєї спільноти.

2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту

Одним із ключових аспектів ефективного функціонування Telegram-каналу як комунікаційної платформи є чітке розуміння цільової аудиторії та механізмів її залучення. У межах творчого проєкту «Mova on air» цільова аудиторія формується навколо об’єднувальної ідеї - популяризації української мови, культури та якісного україномовного цифрового контенту.

Telegram, як платформа, не надає адміністраторам каналу повної аналітики про вік, стать чи географію підписників, що створює певні обмеження у точному портретуванні аудиторії. Проте завдяки аналізу активності користувачів, змісту

коментарів, типів реакцій та тем, які викликають найбільше залучення, можливо сформувати орієнтовний соціально-демографічний портрет підписників.

На основі тематики публікацій та характеру залучення, можна виділити три основні вікові групи:

- Підлітки та молодь (13–24 роки): Найактивніше реагують на пости з рекомендаціями TikTok- та Instagram-блогерів, україномовний розважальний контент, короткі відео. Їх приваблює динаміка, емоційність і актуальність.
- Молодь та дорослі (25–35 років): Ця аудиторія активно долучається до опитувань, реагує на аналітичні публікації про культуру, журналістські розслідування, а також активно ділиться власними думками.
- Дорослі (35+): Менш активні , проте стабільно читають та реагують на теми, пов’язані з історією, мовною політикою, освітніми проєктами для дітей.

На канал підписалося 31 людина. Незважаючи на меленьку кількість підписників вони проявляють велику активність під кожним постом

Найбільш популярним постом за реакціями очікувано, став допис про українського військового скрипаля, який транслює свою творчість під звуки гармат, на своїй сторінці в інстаграм. З 31 підписника, на допис відреагувало 29 людей, що є гарним показником активності. (див. додаток А)

Також на каналі «Mova on air» присутні опитування, які важливі для зворотного зв’язку з авдиторією. Найбільше голосів отримало опитування «З якого віку ваша дитина почала дивитися відео (YouTube, мультики, пісеньки тощо) «. Яке було опубліковано після допису з рекомендаціями відеоконтенту для малюків. В опитуванні взяли участь 17 людей (див. додаток А)

2.3. Формально-змістові характеристики проєкту

Творчий проєкт «Mova on air» – це інформаційно-просвітницький Telegram-канал, створений із метою популяризації української мови, культури та україномовного цифрового контенту.

Тематика каналу є комплексною і включає:

- мову як ідентичність (українізація побуту, мовна політика, приклади успішної комунікації українською);
- українську культуру (музика, література, кіно, традиції);
- сучасний український медіапростір (рекомендації блогерів, відео, подкастів, розслідувань тощо);
- дитячий і підлітковий контент українською;
- взаємодію з аудиторією через опитування, рефлексії, коментарі.

Публікації каналу створюються у форматі мікро-блогів, які: мають чітку структуру: короткий вступ, основний текст, заклик до взаємодії (реакції, коментар, опитування);містять мультимедійні матеріали – відео, гіперпосилання, зображення, емодзі; орієнтуються на зручне споживання контенту з мобільного додатку.

З метою систематизації публікацій і забезпечення зручної навігації для підписників, контент у Telegram-каналі «Mova on air» структуровано за тематичними рубриками. Такий підхід дозволяє впорядкувати інформацію, чітко окреслити тематику кожного допису та залучити різні аудиторні групи залежно від інтересів. Основні рубрики каналу: #дивись_українське, #відео_для_малечі, #TikTokUa_Радимо, #мовна_хвиля, #нагадування .

Для створення, адміністрування та розвитку Telegram-каналу «Mova on air» було застосовано низку технічних і програмних інструментів, які забезпечили ефективне функціонування проєкту в межах цифрового медіаформату. Особлива увага приділялась зручності мобільного доступу, візуальній привабливості контенту та інтерактивності взаємодії з аудиторією.

2.4 Технічні і програмні засоби

Смартфон - основний інструмент для створення, редагування та публікації контенту, роботи з відео- та фотоматеріалами, взаємодії з аудиторією у режимі реального часу. Ноутбук - використовувався для довших текстів, аналітичної обробки даних, створення таблиць, збереження архівів публікацій і формування документів для супровідних матеріалів.

Програмні засоби та сервіси

Canva - створення візуального контенту: банерів, обкладинок, прев'ю до постів, інфографік. CapCut, InShot - редагування коротких відео для анонсів, TikTok/Instagram-роликів, адаптація відеоматеріалів під формат Telegram. Notion - організація редакційного плану, ведення чернеток і ідей для майбутніх постів. YT Saver - для збереження україномовних відео з відкритих джерел (виключно для рекомендаційного і некомерційного використання). Telegram Insights (вбудована аналітика Telegram) — оцінка кількості переглядів, реакцій, переходів за посиланнями, участі в опитуваннях.

Ще одним зручним інструментом для роботи з візуальним контентом став штучний інтелект HailuoAI, який був використаний для створення деяких зображень до публікації. Для генерації фото достатньо було сформулювати текстовий запит із зазначенням бажаного змісту та стилістики зображення.

2.5. Зв'язок із творчим доробком (портфоліо)

Наш творчий проєкт пов'язаний з деякими матеріалами портфоліо та є їх продовженням. Зокрема, в одному з постів, присвячених рекомендаціям україномовних подкастів**,** наведено посилання на статтю авторки під назвою «Подкасти про все на світі», опубліковану на медіаресурсі «Пороги». У цьому матеріалі розкрито тематику сучасного українського подкастингу, типологію форматів, приклади вдалих аудіопроєктів та їхній вплив на інформаційний простір і мовну ідентичність слухача.

Загалом портфоліо включає 5 публікацій, що охоплюють широкий спектр актуальних тем, важливих для українського суспільства, особливо в умовах війни та процесу культурного переосмислення. Ці матеріали порушують питання , культурної спадщини, національної ідентичності, а також висвітлюють досягнення України та її народу.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження мовно-культурної проблематики в українській блогосфері розкриває складну та багатогранну картину сучасних процесів формування національної ідентичності в цифровому просторі. Блогосфера виявилася унікальним соціокультурним феноменом, який одночасно відображає та активно формує мовну картину світу українського суспільства, функціонуючи як потужний інструмент культурної трансмісії та національного самовизначення.

Аналіз мовної ситуації в українській блогосфері виявив кардинальні зміни, що відбулися після початку повномасштабного російського вторгнення. Якщо до 2022 року спостерігалася поступова українізація блогерського контенту з одночасним збереженням значної кількості російськомовного та змішаномовного матеріалу, то військова агресія стала каталізатором стрімкої мовної трансформації. Блогери масово переходили на українську мову, що свідчить про глибокий зв'язок між мовною поведінкою та національною ідентичністю в кризових умовах. Цей процес продемонстрував, що мова функціонує не просто як засіб комунікації, а як символ опору, інструмент культурного самозахисту та маркер політичної позиції.

Сьогодні блогосфера - це важливе середовище для обміну думками, знаннями й інформацією. У цьому просторі журналіст відіграє особливу роль. На відміну від звичайних блогерів, журналіст вміє працювати з фактами, перевіряти джерела, дотримуватись етичних правил. Це дає змогу створювати якісний, достовірний та корисний контент для аудиторії.

Журналіст не просто розповідає новини чи події, а допомагає краще їх зрозуміти. У мовно-культурному просторі він також підтримує українську мову, поширює знання про культуру, історію, традиції. Такі матеріали формують важливі смисли та сприяють розвитку національної ідентичності.

Творчий проєкт «Mova on air» - приклад того, як журналіст може працювати у форматі блогу. у якому ми використовуємо журналістські навички для створення публікацій про мову, культуру, війну, національну ідентичність.

Проєкт доводить, що журналіст у блогосфері може залишатися професіоналом і водночас бути ближчим до людей, реагувати на суспільні запити, впливати на формування цінностей та інтересу до українського контенту.

У ході дослідження мовно-культурної проблематики української блогосфери було встановлено, що сучасний український цифровий простір поступово трансформується в бік активного поширення україномовного контенту, проте цей процес супроводжується низкою викликів. Серед них: домінування російськомовного продукту на деяких платформах, відсутність системної підтримки незалежних творців, брак видимості україномовних блогерів у загальному інформаційному потоці.

Мовно-культурна проблематика в блогах є важливою складовою сучасного українського інтернет-простору. Через публікації, відео, подкасти, дописи в соціальних мережах та інші формати автори впливають на мовні звички, культуру споживання контенту, інтерес до національної спадщини, історії, мови. Попри те, що українська блогосфера ще стикається з викликами зокрема, недостатньою видимістю в алгоритмах великих платформ чи впливом російськомовного контенту, вона поступово стає сильним чинником культурного відродження та мовного опору.

Отже, сучасна блогосфера – це не лише форма самовираження, а й важливий елемент інформаційної стійкості, культурного самоусвідомлення й просвітництва. Її розвиток напряму пов’язаний із присутністю в ній фахових журналістів, які можуть поєднувати якість, глибину та актуальність контенту з динамікою нових медіа. Саме таке поєднання створює основу для впливового, відповідального та україномовного цифрового середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабій І. Українська блогосфера як відображення соціокультурних процесів. *Збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Тоталітаризм як система знищення національної пам'яті», 11-12 червня 2020 р. Львів* : Друкарня Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького, 2020. С. 16-19.

2. Бадюл В. В. Коди культури в аспекті культурної інтерпретації фразеологічних одиниць. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. № 6. С. 7–11.

3. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.

4. Билиця У. Я. Коди культури в образі людини в англомовній картині світу (на матеріалі компаративної фразеології). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2016. № 62. С. 41–44.

5. Гарбера І. В. Репрезентація соматичного коду культури концепту «Людина» (на матеріалі фразеології східностепових українських говірок). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. № 9 (2). С. 69–73.

6. Гарматій О., Кісіль С. Тема культури в українських ЗМІ: основні тенденції подання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістика. 2018. Вип. 2 (896). С. 20–28. DOI: https://doi.org/10.23939/sjs2018.01.020

7. Зайцева С. В., Левун Н. В. Мовні особливості української блогосфери. *Український смисл* : науковий збірник / за ред. проф. І. С. Попової. Дніпропетровськ : Ліра, 2016. С. 278–290.

8. Культура мови та типологія помилок у ЗМІ : хрестоматія для студентів IV курсу спеціальності «Журналістика» / М-во освіти та науки України, Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Ф-т філології, Каф. журналістики. Івано-Франківськ, 2022.

9. Михайлова, О. Українська блогосфера як територія репрезентації моделей громадянської ідентичності. *Політичне життя*. 2023. № 2. С. 45–52.

10. Погребняк І. В. Перспективи розвитку блогосфери як прикладної галузі в інтернет-комунікаціях. 2021. URL: https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.2-2/48 (дата звернення: 20.01.2025)

11. Савченко Л. В. Феномен етнокодів духовної культури у фразеології української мови: етимологічний та етнолінгвістичний аспекти. Сімферополь : Доля, 2013. 600 с.

12. Сергєєва А. Особливості розвитку культурного коду народу в українській блогосфері. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом*. Журналістика. 2023. Вип. 2 (7). URL: https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.2.11 (дата звернення: 28.01.2025)

13. Сергєєва А. Проблеми української блогосфери в контексті розвитку культурного коду народу. *Образ*. 2023. Вип. 2 (42). С. 46–51. URL: https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.2(42)-46-51 (дата звернення: 03.02.2025)

14. Филипчук С. В. Медіа-простір як рефлексія культової і позакультової діяльності християнських конфесій. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. 2017. № 14. С. 164–172.

15. Шарманова Н. М. Коди культури та їх репрезентація в усталених словесних комплексах. *Філологічні студії* : науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. 2013. № 9 (2). С. 194–204.

16. Chen C., Gotti G., Kang T. Corporate codes of ethics, national culture, and earnings discretion: international evidence. Journal of Business Ethics. 2018. Vol. 151. P. 141–163.

17. Hall S. Representation: Cultural Representations and Signifying Practices (Culture, Media and Identities series). London : SAGE Publications Ltd, 1997. 40 p.

18. Higson A. The Limiting Imagination of National Cinema. Cinema and Nation / M. Hjort and S. MacKenzie (eds.). London ; New York : Routledge, 2000. P. 63–74.

19. Hyatt J., Simons H. Cultural Codes – Who Holds the Key? The Concept and Conduct of Evaluation in Central and Eastern Europe. SAGE Publications. 1999. Vol. 5 (1). P. 23–41.

20. Most popular social networks worldwide as of January 2023, ranked by number of monthly active users. Statista. 2023. URL: https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/ (the access date:02.04.2025).

21. Norton M. Meaning on the move: synthesizing cognitive and systems concepts of culture. American Journal of Cultural Sociology. 2019. Vol. 7. P. 1–28.

ДОДАТОК А
ІЛЮСТРАТИВИЙ МАТЕРІАЛ

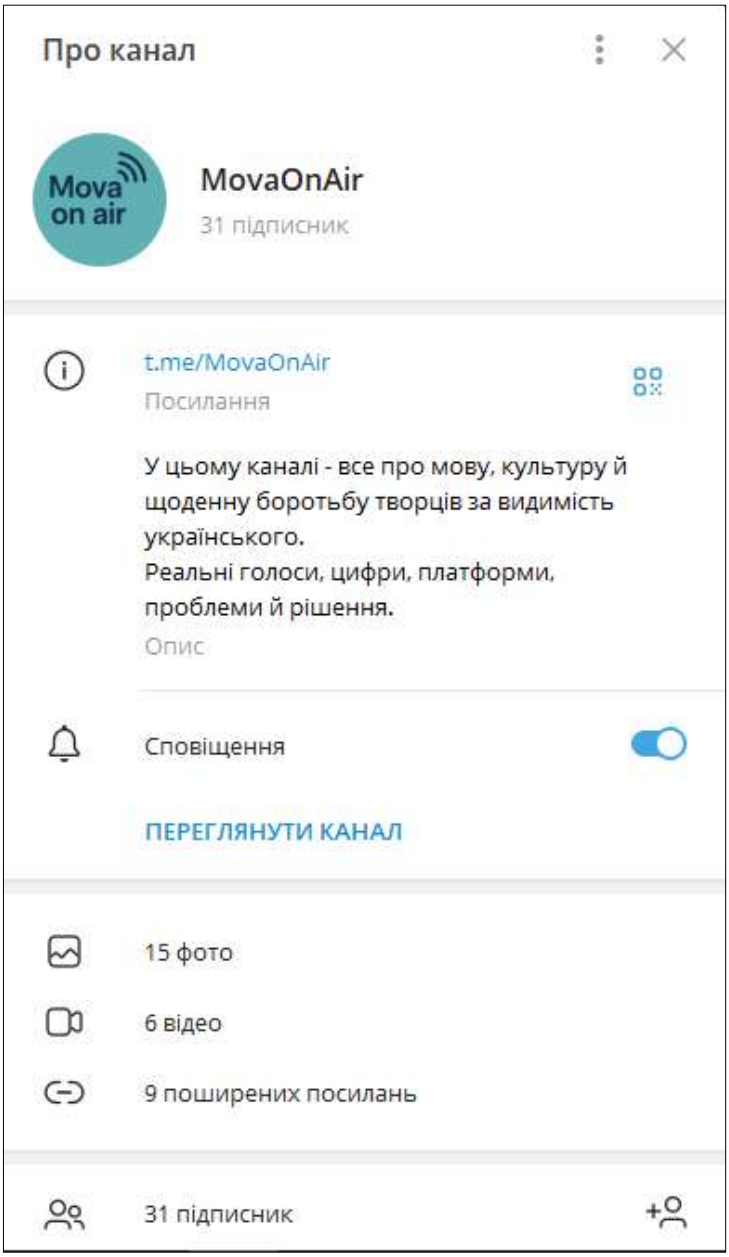

Рисунок А.1. – Реалізація творчого проєкту «Mova on air»

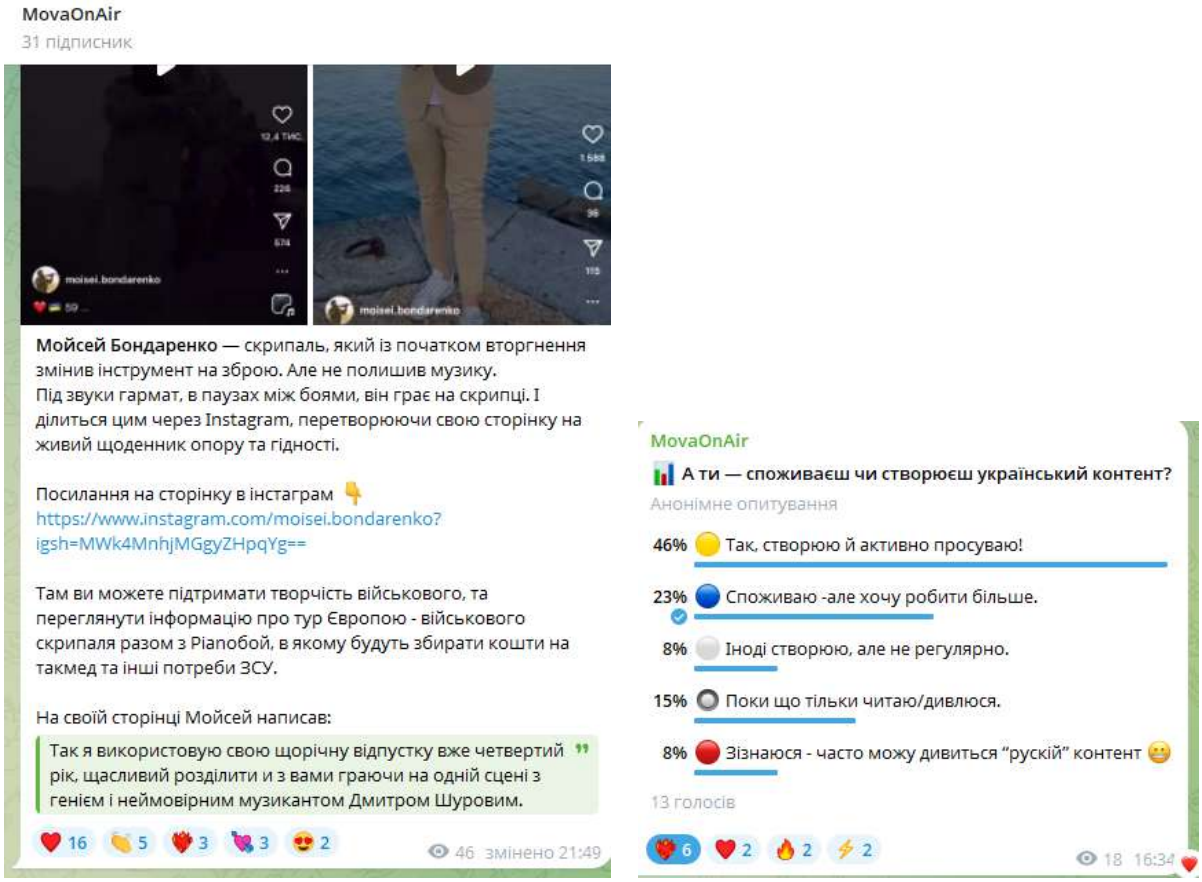

Рисунок А.2. – Зв'язок з аудиторією та активність користувачів в телеграм

ДОДАТОК Б
СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

Інтернет-публікації:

1. Замітка. На факультеті журналістики ЗНУ спільно з американськими колегами організували вебінар.

https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=59293&lang=ukr&news_code=na-fakulteti-zhurnalistiki-znu-spilno-z-amerikanskimi-kolegami-organizuvali-vebinar

2. Стаття. Кіно проти ракет: як світова кіноіндустрія виступила проти війни росії в Україні.

https://ipne.ws/novosti-mira/culture/Kino-proti-raket-yak-svitova-kinoindus/

3. Стаття. Музей “Фаетон”- єдиний повноцінний автомобільний музей в Україні.

https://porogy.zp.ua/2023/03/muzej-faeton-yedynyj-povnotsinnyj-avtomobilnyj-muzej-v-ukrayini/

4. Стаття. Подкасти про все на світі.

https://porogy.zp.ua/2023/03/podkasty-pro-vse-na-sviti/

5. Стаття. Моя війна.

https://porogy.zp.ua/2023/03/moya-vijna-liza-mishhenyuk/

Декларація
академічної доброчесності
здобувачки ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Міщенюк Єлизавета Олексіївна, студентка 4 курсу, денної форми навчання, факультету журналістика, спеціальність 061 журналістика, адреса електронної пошти lizamisenuk@gmail.com

– підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Мовно-культурна проблематика української блогосфери» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

– заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

– згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи

Дата_____ Підпис_____ студентка Міщенюк Є.О.

Дата_____ Підпис_____ наук. керівник Мірошниченко П. В.

ABSTRACT

Title of the topic: Linguistic and Cultural Issues in the Ukrainian Blogosphere

Volume of the main part of the work: 26 pages

Number of sources used: 21

The purpose of the work is to analyze the linguistic and cultural problems of the Ukrainian blogosphere and find out how to broadcast national cultural codes in the context of modern online communication.

To achieve the goal of the study, we performed the following tasks:

1) explore ways of representing national identity in Ukrainian blogs; 2) to identify trends in the development of linguistic and cultural practices in the Ukrainian Internet environment; 3) create a blog of linguistic and cultural issues to popularize the leading narratives and codes of Ukrainian national identity.

The object of research is the linguistic and cultural problems of the Ukrainian blogosphere, in particular: reducing the level of linguistic culture in the blogging discourse, the use of surzhik and foreign-language elements, as well as the influence of the blogosphere on the formation of the linguistic norm and national identity in the digital space.

The subject of research is the forms and methods of disclosing linguistic and cultural problems.

Formal and substantive characteristics of the project. Within the framework of the thesis, a creative project was implemented - the Telegram channel «Mova on air,» dedicated to the linguistic and cultural issues of the Ukrainian blogosphere.. The content of the channel includes publications about linguistic phenomena, Ukrainization of everyday life, reviews of Ukrainian podcasts, blogs and examples of modern language communication in social networks. Posts are submitted in an accessible, dynamic form aimed at a youth audience. The project was implemented during spring-summer 2025.

Keywords: Ukrainian blogosphere, language and cultural issues, digital communication, language practices, social networks, popularization of the Ukrainian language, Internet slang